

PODRAVINA, časopis za multidisciplinarna istraživanja, Vol. V., br.9., Koprivnica, 2006., 164 str.

Mr. sc. Đuro Škvorc

Varaždinska 34a

Križevci

HR - 48260 Križevci

Zahvaljujući neumornim pregaocima iz Izdavačke kuće Meridijani, izašao je deveti broj časopisa Podravina, posvećen 600-godišnjici proglašenja Koprivnice slobodnim kraljevskim gradom.

Sadržaj ovog broja Podravine čini sedam priloga tematikom vezanih uz povijest i kulturu Koprivnice i Podravine. Jedan od priloga je i o mađarskom gradu Pečuhu. Tu su prikazi novih knjiga i časopisa, te in memoriam dr. sc. Antunu Mijatoviću.

Mr. sc. Hrvoje Petrić u preglednom radu "Prilog poznavanju diplomatskih značajki isprave kojom je Kralj Ludovik I. Anžuvina Koprivnici 4. studenoga 1356. podijelio povlastice slobodnog i kraljevskog grada", analizom unutarnjih i vanjskih karakteristika, potvrđuje vjerodostojnost isprave kojom je hrvatsko - ugarski kralj Ludovik I. Anžuvina 4. studenoga 1356. podijelio povlastice slobodnog kraljevskog grada, svrstavši Koprivnicu uz bok slobodnih kraljevskih gradova kao što su Gradec, Križevci i Varaždin. Važnost radu daje dvojezičnost izlaženja na engleskom i hrvatskom jeziku.

Stalna suradnica časopisa dr. sc. Mirela Slukan-Alticić, u izvornom znanstvenom radu "Počeci prostornog planiranja u gradu Koprivnici" upoznaje nas s prvim pokušajem urbanističkog planiranja na području grada Koprivnice. U radu je objavljeno arhivsko gradivo koje se odnosi na zakonodavne okvire izgradnje i razvoja grada Koprivnice od početka 19. stoljeća do početka 20. stoljeća, točnije do 1905. godine, u kojem je Koprivnica iz utvrđenog vojnog naselja prerasla u moderni industrijski grad.

I sljedeći izvorni znanstveni rad dolazi od stalne suradnice časopisa prof. dr. sc. Mire Kolar-

Dimitrijević. U radu pod naslovom "Književnik Mihovil Pavlek Miškina i politika", rasvjetljava pitanje što je na prvom mjestu bio Mihovil Palek Miškina: književnik, političar ili vječni buntovnik. Zaključuje da je bio književnik, iako njegov opus nije bio velik, te da je u svojim djelima rekao sve što je trebalo reći o seljačkom životu u koprivničkoj i ludbreškoj Podravini u prvoj polovici 20. stoljeća. Njegova tragična smrt u jasenovačkom logoru 1942. godine, gurnula je mnoge neopredijeljene članove HSS-a prema suradnji s komunistima i partizanima, te da je njegovo ime neopravdano zaboravljeno nakon 2. svjetskog rata.

Suzana Leček u izvornom znanstvenom radu "Djelovanje Seljačke sloge u Podravini (1925. - 1941.)" prikazala je djelovanje kulturno-prosvjetne organizacije Seljačka sloga u podravskim kotarevima Đurđevcu, Koprivnici i Ludbregu u međuratnom razdoblju (1925. - 1929.; 1935. - 1941.). Navodi da se samo djelovanje Seljačke sloge širilo se iz Podravine u druge hrvatske krajeve, te da je Seljačka sloga odigrala bitnu ulogu u uključivanju žena i mladih u javni život.

Zdravko Dizdar obradio je u izvornom znanstvenom radu "Odnos ustaša prema HSS-u na koprivničkom području i u ustaškom logoru Danica kraj Koprivnice (1941./42.)", odnos ustaša prema HSS-u tom kraju. Rad je podijelio na dva dijela: odnos ustaša prema HSS-u na koprivničkom području od 1929. do 1941. godine i odnos ustaša prema HSS-u na koprivničkom području i u ustaškom logoru Danica od 10. travnja 1941. do 1. rujna 1942. godine. Zaključio je da je sam odnos ustaša prema HSS-u na koprivničkom području u predratnom razdoblju, ali i nakon proglašenja NDH, preuzimanja vlasti i osnivanja logora Danica (10.4. 1941. - 1.9. 1942.), bio

uvjetovan odnosom ustaškog rukovodstva prema rukovodstvu HSS-a. To je pak imalo odraza na određene koprivničke specifičnosti koje su se kretale kroz više etapa, od međusobne suradnje pa do međusobne konfrontacije i stradanja njihovih članova. Sam rad potkrijepio je preslikama pet izvornih dokumenta.

Ivica Zvonar u izvornom znanstvenom radu "Osvrti u tisku u povodu smrti mons. dr. Frana Barca" daje kratki životopis hrvatskog svećenika, sveučilišnog profesora, teologa i političara, mons. dr. Frana Barca te kronološkim redom iznosi glavne naglaske iz nekrologa koje su u domaćim novinama i časopisima u povodu smrti mons. dr. Frana Barca objavili Barčevi suvremenici, suradnici, kolege i prijatelji. Autor navodi da se vrijednosti nekrologa ogledaju u tome što donose manje poznate, a dijelom i nepoznate podatke o Barčevu životu i radu, posebno na političkom polju.

Izvorni znanstveni rad Primoža Pavlina "Poznobronastodobni jezičastoročajni srp iz Velikega Bukovca" vezan je uz srp koji je nađen prilikom kopanja pijeska na Dravi u Velikom Bukovcu. Autor je dao iscrpni opis izgleda srpa te usporedivši ga s ostalim sličnim srpovima, datirao ga u rano kulturno polje žara (kasno brončano doba), horizont Miljana. Rad je popratio fotografijom navedenog srpa i srpova koje je koristio za usporedbu te zemljovidom rasprostranjenosti tih srpova (veći dio Panonske nizine).

Zoltán Hajdú u izvornom znanstvenom radu "Pečuh, povijesne promjene multikulturalnog grada" zaključuje da dvije tisuće godina povijesti Pečuha u mnogočemu predstavlja povijest promjena političkih snaga, ali i povijest suživota i interakcije, ponekad i suprotstavljanja (u nacionalnom, jezičnom i religijskom smislu) tih različitosti. Kako je Pečuh u svojoj prošlosti imao "višestruki karakter", danas to može biti osnova na kojoj grad može uspješno ući u procese globalizacije i europskoga ujedinjenja. Rad je popraćen s dva prikaza: geografskom pozicijom Pečuha u sustavu teritorijalnih promjena Mađarske u 20. stoljeću i geografskom skicom Pečuha.

U Podravini su nadalje objavljeni kraći prikazi novih knjiga i časopisa.

Dr. sc. Dragutin Feletar dao je osvrt na pet izdanih knjiga geografa akademika Josipa Roglića koje su izdane zalaganjem Geografskog društva Split, Hrvatskog geografskog društva Zagreb, Hrvatskog geografskog društva Zadar, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišta u Zadru i izdavačke kuće Meridijani pod naslovom "Josip Roglić: Sabrana djela, I-V., Zagreb - Split - Zadar, 2004.- 2005."

Branka Grbavac predstavila je "Zbornik Odsjeka za povijesne i društvene znanosti HAZU, VOL. 23, Zagreb 2005."

Petar Feletar predstavio je zbornik "Akademik Josip Roglić i njegovo djelo, Split - Zadar - Zagreb, 2006." posvećenom 100. obljetnici rođenja akademika Roglića.

Denis Detling predstavio je "Godišnjak Ogranka Matice hrvatske Beli Manastir, svezak 2" koji je izašao 2005. godine u Belom Manastiru.

Mr. sc. Hrvoje Petrić osvrnuo se na knjigu mladog slovenskog povjesničara Aleksandra Žižeka "Našim zvestnim, ljubim celjskim meščanom (Karel VI. Potvrđi celjske mestne slobodščine)".

Goran Hutinec dao je prikaz monografija "Pribislavec 1367. - 2005." i "Općina Donji Kraljevac" koje je napisao dobar poznavatelj lokalne povijesti Međimurja i međimurskih naselja Vladimir Kalšan.

Vrijedni mr. sc. Hrvoje Petrić predstavio je još dvije monografije "Mesto v objemu voda, poplave v Celju v 20. stoletju" i "Distribucijsko področje Elektra Koprivnica - razvoj elektrifikacije Podravine".

Dr. sc. Mirela Slukan-Altić predstavila je knjigu Antuna Šrameka "Izvori života: naseljavanje Svetoivanjskog kraja od neolitika do danas".

Dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević predstavila je "Podravski zbornik 2005., br. 31", a Ivan Peklić, prof. "Cris 2005., časopis Povijesnog društva Križevci, vol. VII., br.1."

Dr. sc. Dragutin Feletar predstavio je knjigu geografa Jaroslava Vencaleka "Moravskoslezsky kraj "Genius Loci".

Mr. sc. Hrvoje Petrić osvrnuo se na međunarodni znanstveni skup "Hrvatska 1775. - društvene i gospodarske promjene između legalnih praksi i nasilja" koji je održan u Područnoj školi

u Velikom Ravnu i Koprivnici od 16. do 17. prosinca 2005. godine u organizaciji Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu te Povijesnih društava Koprivnica i Križevci.

Časopis završava In memoriamom dr. sc. Antunu Mijatoviću, te uputama suradnicima.